

**Crist Majestat
de Serrateix.**

ARXIU DEL MUSEU EPISCOPAL
DE VIC

El Crist Majestat de Serrateix

De les imatges escultòriques representatives de Crist en creu, en unes hi apareix amb túnica *manicata*, anomenades correntment Majestats, en altres, nu, amb només un succintori que li tapa tot o part del ventre i un tros de cuixes, però crec que s'hauria de reservar el nom de majestats només per a les que ostenten un senyal de reialesa, la corona, tant si són vestides com si no.

La de Serrateix és una majestat, tant en un sentit com en l'altre, perquè vesteix túnica i duu corona reial. Hi apareix el Crist com *Rex Aeterna Majestatis*, amb cara serena, que seria impròpia d'un sofrent, d'un crucificat, amb mans i peus clavats amb claus de ferro, actualment desapareguts, però amb els corresponents forats. És un Crist que regna, no assegut en un tron o sobre l'arc del Cel, com és representat en pintures i escultures arquitectòniques d'època romànica, sinó fixat a la Creu, senyal de redempció.

Aquest Crist de Serrateix és de cos curt, en relació amb el cap (6 : 1), té el rostre inexpressiu, ulls oberts, ninetes negres i grans celles fines, arquejades, bigoti penjant pels costats de la boca, barba llarga partida en dos bucles punxeguts i cabells tirats enrera, sense els rissos sobre les espatlles, que es veuen en moltes altres imatges semblants. Les mans tenen, ara, els dits trencats, excepte els polzes, i els peus clavats per separat i sense subpedani i també els falten alguns dits. Els braços els té completament horitzontals, forma inversemblant en un cos penjat dels claus de les mans. A les galtes, l'encarnadura és realçada amb color d'un vermell estrident i a les mans i peus, al volt dels forats dels claus, hi ha rajos de sang que s'escampen radialment en un conat realista d'una crucifixió feta sobre la creu posada a terra i no amb gotes caient verticalment, com en altres imatges.

De la corona que duu la imatge, en queda poca cosa, però del que en resta es veu que era alta, de florons trebolats, pintada de groc, imitant or, i amb uns punts blancs, suggerint perles. La túnica folgada i pinta-

Al Museu Episcopal de Vic s'exhibeix un Crist Majestat procedent del monestir de Serrateix, no gaire conegut al Berguedà, perquè no sé de cap estudi que l'hagi donat a conèixer, per la qual cosa el considero inèdit (1), tot i la breu descripció que en fa el catàleg del referit museu. Ni tan sols en parla una obra gairebé exhaustiva sobre Crists romànics de fusta, com és la de Rafael Bastardes *Les talles romàniques de Crist a Catalunya*.

da de vermell, no presenta plecs ni arrugues a les mànigues, però al pit i a al falda s'ondula verticalment i amb particularitat que, a la cintura, sobreix del cingol, que queda tapat i del qual només es veuen les tires que surten del nus, amagat, i que cauen paral·leles i són decorades amb petites rotllanes negres i els caps, amb aspes. Aquest vestit té un coll circular i amb penjoll central sobre el pit, pintat de groc i perfilat amb dues fines ratlles negres, a més de petites circumferències del mateix color, al mig. Als caps de les mànigues i al final inferior de la túnica hi ha la mateixa franja groga, però sense les rodonetes.

Per l'aspecte, la imatge és d'època romànica, però tardana, de cap a la segona meitat del segle XIII, de quan aquesta classe de cristos vestits ja havia anat decaient en la veneració dels fidels. No sembla pas que sigui de quan aquesta classe d'icones, però molt més grosses, eren posades a la paret, dins el temple i prop de l'entrada, com era costum, sinó que era una imatge processional, per les seves petites dimensions (de 63 per 52 centímetres) i per la mateixa creu, amb pal o prolongació inferior per a dur-la a les mans.

La peça és datada en el catàleg del museu com del segle XIV, perquè la creu és una imitació en fusta, de les d'argenteria que es van començar a fer en aquella centúria i que es van continuar obrant així durant molts anys, amb formes i decoració gòtiques (encara a principis del segle XVIII, com la de Castelltallat, al Bages, que du la data de 1702). Aquesta creu fa 142 per 84 centímetres i és pintada i estofada a imitació de les d'argent i té els caps floronsats, amb uns eixamplaments propers, de forma hexagonal irregular (rectangles acabats en punta), on, en les de plata, s'hi posaven els símbols dels Evangelistes, dos a l'anvers i dos al revers. Al mig té un quadrat on s'adossa el Crist. Per a més imitació de les d'argent, el pal és decorat amb fulles i tiges ondulades i als florons dels caps, amb espirals. Al revers no hi ha estofat, sols és pintat, també amb decoració vegetal als florons i amb dobles ratlles negres que es creuen en aspa, a la resta.

Sembla que la creu pròpia de la imatge, la originària, es devia cremar, perquè es veuen senyals de foc a la mà esquerra del Crist i al cap de la màniga d'aquell costat, per la qual cosa se li devia fer la creu que ara té, visiblement posterior a la imatge.

Nota: Aquest article va ser escrit a Manresa, l'estiu de 2004

CAÇA
PESCA
NÀUTICA
CALÇAT DE CAMP
TROFEUS

Plaça Viladomat 1, Tel. 93 821 68 20
08600 Berga

Cai Serrano
Bar - Restaurant

*Lloquem pis totalment moblat en poble de muntanya,
per dies, caps de setmana o períodes de vacances.*

Tel. 93 821 23 67 - 659 39 24 69

Pl. del Mercat, s/n - Tel. 93 824 60 51
08612 MONTMAJOR